

לשמע קול תורה - פסוק השבוע

פרשת צו

החגורה והמגבעת

"וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת בְּנֵי אֶהֱרֹן וַיִּלְבָּשֶׁם כִּתְנֹת וַיַּחְגֵּר אֹתָם אֲבָנֹת לִהְיוֹת לָהֶם מִגְבְּעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת מֹשֶׁה" (ויקרא ח, יג).

התורה מצווה את הכוהנים על ארבעה בגדים המיוחדים להם: שני בגדי יסוד - מכנסים (שאינם מזכרים בפסוק זה) וכותונת, ונוסף עליהם חגורה ומגבעת.

ננסה להבין את משמעות החגורה והמגבעת. על פניו אין נחיצותם מובנת, אך הם המקור לשני דינים המחייבים את כל היהודים, גם אלו שאינם כוהנים.

הדין הראשון הוא החובה לחגור חגורה בעת התפילה - שלא יהיה לבו של אדם רואה את ערוותו. על כן אף אם האדם מכוסה בכותונת ארוכה המכסה את כל גופו, הוא אינו יכול להתפלל אם אינו חוגר חגורה.

הלכה זו באה להדגיש את הקשר בין שני הממדים של האדם: מחד גיסא הרגש והשכל - הלב והראש, ומאידך גיסא תחתית הגוף, שבה מצויים אברי היצרים.

המציאות השלמה של האדם מתקיימת בחיבור בין שני חלקיו. החגורה באה ללמדנו שעלינו להיות מודעים לשני הממדים הללו, לדעת את מקומו ואת ערכו של כל אחד מהם, ולהחליט שעל החלק העליון לנתב את החלק התחתון. הלב והראש מעניקים מלמעלה כיוון ומשמעות ליצרים.

הדין השני הוא חבישת הכיפה. אמנם רבים טוענים שדין זה אינו אלא מידת חסידות ושבמקום צורך אפשר לוותר על הכיפה, אבל חשוב לשים לב שמקור חבישת הכיפה הוא בחבישת המגבעת על ראש הכהן.

אנו כולנו ממלכת כוהנים וגוי קדוש, והכיפה היא אות כבוד ליהודי היודע שהוא אינו מלך העולם ושמעליו יש כוח עליון. כך גם הכומתה שחובשים לדוגמה חיילים ושוטרים היא סמל ואות שהם שייכים לקבוצה מסוימת ומחויבים לתקנותיה.

היהודי חובש הכיפה מבטא את כפיפותו לתקנות המחייבות אותו - הלוא הן חוקי התורה.